

RIKTLINJE

 RUTIN

Dokumentnamn:				
Riktlinje för patientsäkerhetsberättelse				
Framtagen av: Eva-Karin Stenberg, MAS Åsa Rydberg, MAR	Gäller from: 2019-06-01	Gemensam med Regionen: ☐ Ja ☒ Nej	Gäller egen regi: ☒ Ja ☐ Nej Gäller privat regi: ☒ Ja ☐ Nej Gäller intraprenad: ☒ Ja ☐ Nej	Process hänvisning:
Godkänd av:	Gäller tom: <i>Ange datum eller skriv tillsvidare, lämna ej rutan tom</i>			
Uppdaterad av:	Uppdateringsdatum: 2022-06-27			

Revisionshistorik

Datum för revidering och uppdatering	Beskrivning
2022-06-27	Uppdatering. Kompletterande text i bakgrund.

Tillvägagångssätt

Syftet med att upprätta patientsäkerhetsberättelse är att synliggöra det systematiska patientsäkerhetsarbetet i den egna verksamheten. Enligt patientsäkerhetslagen skall en patientsäkerhetsberättelse finnas upprättad årligen där vårdgivaren beskriver sitt systematiska patientsäkerhetsarbete.

Idén med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt för alla redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Den beskriver hur vårdgivaren har arbetat för att identifiera, analysera och minska riskerna i vården. Patientsäkerhetsberättelsen innehåller även en beskrivning av hur vårdpersonalen bidragit, men även hur patienters och närståendes synpunkter på patientsäkerheten har hanterats. Patientsäkerhetsberättelsen ska även redogöra för de resultat som uppnåtts under föregående år.

Socialstyrelsen kan begära ut vårdgivares patientsäkerhetsberättelse från 1 mars varje år.

Patientsäkerhetsberättelsens innehåll:

- Beskrivning av det systematiska patientsäkerhetsarbetet
- Egenkontroll
- Avvikelser
- Lex Maria
- Klagomål
- Kvalitetsregister
- PDSA metodik
- Rutiner/riktlinjer

- Uppföljning av informationssäkerhet och informationssäkerhetspolicy
- Riskanalyser som utförts
- Granskning av hälso- och sjukvårdspersonalens dokumentation

Bakgrund

Vårdgivaren har en skyldighet enligt patientsäkerhetslagen att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete för att förhindra att vårdskador uppstår. Med vårdskada avses enligt socialstyrelsen "lidande, obehag kroppslig eller psykisk skada som orsakats av hälso- och sjukvården och som inte är en oundviklig konsekvens av en patients tillstånd eller en förväntad effekt av den behandling patienten erhållit på grund av tillståndet".

Mot bakgrund av de förändringar och utmaningar som hälso- och sjukvården står inför har Regeringen gett Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram en nationell handlingsplan och att samordna och stödja patientsäkerhetsarbetet i landet. Handlingsplanen ska stärka huvudmännens arbete i det systematiska patientsäkerhetsarbetet och bidra till att förebygga att patienter drabbas av vårdskador.

Ansvar/Omfattning

MAS/MAR

- Upprättar den kommunala vårdgivarens Patientsäkerhetsberättelse.
- Tar emot och diarieför de privata vårdgivarnas patientsäkerhetsberättelse
- Redovisar patientsäkerhetsberättelsen i ansvarig nämnd

Kommunal verksamhet

- Ansvarar för att utföra den årliga egenkontroll som MAS/MAR beslutar om.
- Att systematiskt arbeta med avvikelser
- Att systematiskt arbeta med klagomål från patienter och anhöriga
- Att systematiskt arbeta med riskanalyser
- Att systematiskt arbeta med kvalitetsregister
- Att sammanställa ovanstående till MAS/MAR senast första veckan varje år i januari.

Privat verksamhet

- Äldreboende enligt LOV upprättar egen Patientsäkerhetsberättelse och delger MAS/MAR efter överenskommelse dock senast sista veckan i januari årligen. Äldreboende enligt LOV arbetar med egenkontroll, klagomål, riskanalyser och kvalitetsregister på samma sätt som kommunal verksamhet. Patientsäkerhetsberättelsen ska innehålla relevant information som finns under rubriken "Patientsäkerhetsberättelsens innehåll".
- Hemtjänst enligt LOV skriver inte någon egen Patientsäkerhetsberättelse utan deltar i egenkontroll, avvikelsearbete, klagomålshantering och kvalitetsregister på samma sätt som kommunen
- Gruppboende i privat regi skriver inte någon egen Patientsäkerhetsberättelse utan deltar i egenkontroll, avvikelsearbete, klagomålshantering och eventuellt förekommande kvalitetsregister på samma sätt som kommunen.

Referensdokument

- Patientsäkerhetslagen (2010:659)
- Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9)
- [Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020–2024, Socialstyrelsen, 2020](#)

Riktlinjer

Är en beskrivning av de olika principer som ska gälla för verksamhetsområdet.

Riktlinjer talar om hur verksamheten ska bedrivas. Riktlinjerna har en intern funktion som styrdokument. De fungerar även som informationsmaterial till samhällsaktörer och medborgare. Riktlinjer ska vara kortfattat formulerade och i de flesta fall gälla för både egenregi och privata entreprenörer. Riktlinjerna kan kompletteras med rutiner, tillämpningsanvisningar eller handböcker som kan tas fram av utförarna.

Riktlinjer ska kunna gälla på lång sikt, oavsett politisk majoritet. Inga målformuleringar får finnas med. Hemvårdsnämnden ska godkänna riktlinjer, alternativt att det har delegerats till förvaltningschefen. MAS har beslutanderätt om medicinska riktlinjer enligt SOSFS 1997:10 och HSL. Alla riktlinjer ska utgå från mallen med hemvårdsförvaltningens logga. Alla godkända riktlinjer ska finnas i kvalitetsledningssystemet.

Rutiner (tillämpningsanvisningar eller handböcker)

Är en beskrivning av hur medarbetarna praktiskt ska utföra arbetsuppgifterna.

Rutiner kan behöva ändras vid organisationsförändringar, vid förändrade lagstiftningar, författningar och interna riktlinjer. Berörd chef alternativt MAS ska godkänna rutiner som ska läggas in i kvalitetssystemet. Alla rutiner i egen regi ska utgå från mallen. Alla godkända rutiner ska finnas i kvalitetsledningssystemet.

TÄNK PÅ

Att en riktlinje eller rutin för mycket kan hämma kreativiteten och utvecklingen.

Att en riktlinje eller rutin för lite kan riskera säkerheten till våra kunder.

Skriv kort, lättförståeligt, gärna i punktform. Lagom är bäst!

Ta med exempel om det kan underlätta förståelsen.

Rubriken ska vara kort och kärnfull och innehålla lämpliga sökord.